

נחמן, בלוּטָר לֹא סְכִירָא לֵי – אני סובר שיש בכך חשש. מא' איבא
 52 – למזה לאפשר לחושש, משות חשה שזהו פָּרָם ועֲזַנִּיהָ, הרי מינימ
 53 – אלו ליתנתו – אין מזכירים בישום, אלא במדבריות, והמושג עוף
 54 – בישום אין צרכי לחושש שהם מינימינס אלו.
 55
 נאמר בתורה בסדר טהרת מצורע, ז'וצה הכהן ולכך למתרח שתי
 56 צפרים חיים טהרות וען ארוז ושני תולעת ואזב' (יקרא יד, ז). הגمرا
 57 רינה בענין שנונית האם כשרה לטהרת מצורע: אמר רב יהונתן, עוף
 58 המברט – שקורע את הבשר בלבד כייתון, בשר לטהרת מצורע,
 59 שהוא העופר האמור בתורה, זו היא שנונית לבנה שנחלקו בה רבינו
 60 אליעזר וחכמים לעיל בבריתא, שלדעת רבינו אליעזר היה מני עורם,
 61 וטמאה, וכיון שנאמר בתורה שעריך המצורע להבייא עפור תורה, ויכול
 62 הריה היא פטולה לטהרת מצורע, אך לדעת חכמים היא טהורה, ויכול
 63 המצורע להבייא.
 64
 הגمرا דינה באיזו שנונית נחלקו רבינו ברiska – בנונית שכירסה
 65 טמאה או טהורה. אמר אמירות ברiska – לא נחלקו רבינו אליעזר
 66 לבנה, בולי עטמא לא פלייני דרשא – לא נחלקו רבינו אליעזר
 67 וחכמים, ולדברי הכל היא מותרת. כי פלייני – ומהולוקתם היה
 68 ברירוקא ברiska – בנוניות שכירסה יורקה. רבינו אליעזר אסר, ורבנן
 69 שרו – התרינו. ותלבתא בריבוי אליעזר, שאסר.
 70
 מביאה הגمرا לשון אחרת במירא זו מר וטרא מתני כי – שנה
 71 את דברי אמירותך, בירוקא ברiska – בנוניות שכירסה יורקה,
 72 בולי עטמא לא פלייני דאסור, כי פלייני – ומהולוקתם היה בירוקא
 73 ברiska – בסוטות שכירסה לבנה, רבינו אליעזר אסר, ורבנן שרו –
 74 התירנו. ותלבתא בריבוי, רשו – שהתרינו את הסוטות שכירסה
 75 לבנה.
 76
 שאלת הגمرا: בשטמא למאן דאמר בחרויא ברiska פלייני –
 77 לדעת הסובר שריבוי אליעזר וחכמים נחלקו בנוניות שכירסה לבנה,
 78 קיינו דקתי – מובן לשון הבריתא לעיל שאמורה שלמין' האמור
 79 בתורה לגבי עורב' זו דיא שנונית לבנה, שהרי באמות בכירה לבנה.
 80 אלא למאן דאמר בירוקא פלייני – אבל לדעת הסובר שמלוקותם
 81 בסוטוניות שכירסה יורקה, מא' זו דיא שנונית לבנה, והרי מולוקותם
 82 היא בירוקה. משיבת הגمرا: מה שהיא קוריה בבריתא לבנה' הינו
 83 לאטוקי הכתמי, דאוכטמי – להבדיל מאותן הגדלות והדרות בקריות
 84 הבתים, שכן שחרורת.
 85
 נאמר בתורה (יקרא א' י) 'אם מן העוף עליה קרבנו לה', והקrib מון
 86 התירנים או מן בני תיונה את קרבנו'. ולמדו מכאן חכמים (ספ"א
 87 שמוני פ"ג) שמותר להקריב על נבי המזבח רק מן מטבחן חכמים
 88 אך שאר חפניהם אסור להקריבם לקרבן, וכן למדנו מכאן חכמים
 89 לעיל (כ), שמותר להקריב רק תורים גודלים, ובני יונה, ככלומר
 90 יונים קטנות, אך אסור להקריב תורים קטנים, או יונים גודלות.
 91 ובכן יש לברר על כל מין האם הוא תור או יונה.
 92
 הגمرا באבראה איזה מינים שיש מזורם ואיזה מושום בני
 93 יונה: אמר ר' רחבה, אמר רב בי יהודת, העוף מomin הינה הקורי תPsiיל,
 94 פסול משות מומין תורין – אסור להקריבו כדין תור', כשהוא גדול, משות
 95 שאינו מומין תורין, ובשר משות בני יונה – ומותר להקריבו כדין בן
 96 יונה, כשבורא כן, לאחר והוא ממי יונה. אך מין עוף הקורי
 97 דאציפי, וכן מין עוף ששמו תורין של רחבה, בשידין משות תורין,
 98 ווש להקריבם כשם גודלים, ופסולין משות בני יונה, ואסור
 99 להקריבם כשם קטנים.
 100
 מקשה הגمرا: מתייב רב דניאל בר רב קמאנא, שנינו במשנה (פרק
 101 פ"ט מ"ג), ב' העיפות

7. הוה בקי בchan – אם אדם בקי ומכיר את מין הפרס ומין העזניה,
 1 ובשומיתין – וכן הוא יודע אייה עופות קרויים פרס ועזניה, עוף
 2 הבא לפניו בפרק טהרה אחת, הרי הוא טהור, בין שהוא רואה
 3 שאינו דומה לפרס או לעזניה, וכן אין שמו פרס או עזניה. והטעם בזה
 4 הוא כבבואר לעיל (א) שיש לחכמים מסורת שטהור אחת, אך כל אשר העופות
 5 הטמאים רק לפרס עזניה יש סימן טהרה אחת, אך האם שמצוין את
 6 הטמאים או שאין כל סימני טהרה, אז יש להם שנים או שלשה
 7 סימני טהרה. וכך בפרק טהרה, בין שהוא ר' סימן טהרה אחת, והמווצאו מכיר
 8 שאין זה פרס או עזניה, יודע שהוא טהור. אך אם האם שמצוין את
 9 העוף לא היה בקי בchan – בפרש ועזניה ובשומיתין – אלו עופות
 10 קרויים 'פרס' או 'עזניה', בא לפניו עוף בפרק טהרה אחת, העוף
 11 טמא מספק, שהוא פרס או עזניה. אך אם בא לפניו עוף בשינוי
 12 סימני – שיש לו שני סימני טהרה, העוף טהור, והוא שיבר אדם
 13 וזה את העורב, שהוא היחיד מימי העופות הטמאים שיש לו שני
 14 סכינוי טהרה, ואם המזמין את העוף מכיר את העורב, וירודע שעוף זה
 15 אינו עורב, בהכרח שהוא עוף טהור.
 16
 17 מקשה הגمرا: וכי די בכך שהוא מכיר עורב, ותו לא – ואינו צריך
 18 להזכיר עופות נוספים, וחתניין בבריתא, נאמר בפסק עוזב' (יקרא יט) 'את
 19 כל עבר למים', ודורשת הבריתא מה שנאמר בפסק עוזב' (ז) 'זה מן
 20 העוף הקורי עוזב'. ומה שנאמר בפסק למים' (ז), רבינו אליעזר אומר,
 21 להביא את הזעיר שאף הוא טמא, בין שהוא מין העורב, והזריר גיגיל שטהור,
 22 לשניהם יש שני סימני טהרה, והזריר גיגיל שכיר השם עוזב' (ז).
 23 אמרו לו חכמים לרבי אליעזר, ותלא אנשי בפרק תרמלה שאביהודה
 24 הוי אובלים אותן – את הזרירים מפני שיזש להן ופק – כיס
 25 שהאובל מתבקש שם לפני שעובר לקורבן, וזה אחד משני סימני
 26 הטהרה שאין בעורב. אמר לך רב אליעזר, אף הן – אנשי בפרק
 27 תמרთא עתירין ליטן את תרין, שהם אוכלים את הזעיר, שהוא
 28 טמא. ואיך שיש לו שני סימני טהרה שונים מסימני הטהרה של העורב
 29 בכל זאת הוא מין, שהרי הוא שוכן עימיו. ממשיבת הבריתא: דבר
 30 אחר, נאמר לבני עורב למים' (ז), להביא את שנוניות לבנה' שהיא
 31 מין העורב וטמא, רבבי אליעזר. אמרו לו חכמים, ותלא אנשי
 32 גילל האובל אובלים אותן, רבבי אליעזר. אמר לךם, אף
 33 הון עתירין ליטן את תרין, ועל כל פנים מבואר בבריתא שיש עופות
 34 נוטפים שהם מין העורב ויש להם שני סימני טהרה, ואם כן ביצע
 35 אמר רב נחמן שאם מצא עוף שיש לו שני סימני טהרה, די שיביר את
 36 העורב בלבד וידע שאין זה עורב, והרי עליו להזכיר גם את מין
 37 העורב, שאף לו יש שני סימני טהרה.
 38 מתרצת הגمرا: אלא בזונה רב נחמן במה שאמר יהוא שיביר עורב'
 39 היא שיביר גם את העזב' עצמו וגם את כל העופות שהם מין עזב'.
 40 הגمرا מביאה את ההלכה בדיון עופות שיש להם רק חלק מהסתמנויות:
 41 אמר אמירות, הילך – הילכה היא, עוף הילכה לא פנינו בפרק
 42 טהרה אחת, טהור, ואבילהם אמרו שאם מוציאו בקי בפרש ועזניה, והוא
 43 דלא קרים – ובתנאי שלא ראיינו שהעוף הזה דורס, אך אם הוא
 44 דורס, אף שיש לו רק סימן טהרה אחד הרי הוא טמא.
 45 אמר לה ר' באashi לאמירות, לדבריך שהתרע עוף שיש בו סימן
 46 טהרה אחד, ולא הערכות שידה המוציאו בקי בפרש ועזניה, לא דבר
 47 ניחמן מא – הרי רב נחמן שאין להתר עוף שיש לו רק סימן
 48 טהרה אחד אלא אם הוא מכיר את הפרס והעזניה ואת כל העופות
 49 הקוריים בקי, ואם איו בקי עליו לחושש לכך. אמר
 50 פרס ועזניה, ואם כן להלכה מה הרין, האם צריך לחושש לכך. אמר
 51 ליה אמירה, לא שמייע לי – לא שמעתי את ההלכה שאמור רב

אמיר רב אפי, שטונגה מני עופות ספיקות חז', ואלו שמותיהם, חובא, חוגנא, סוננא, והרנוגא, תושלמי, ומרדא, בוחילנא, ובר נפחה.

מבירתה הגמרא: מאי ספיקיהו – מה הספק ביןינים אלו. מבארת הגמara: עופות טהורים יש להם סימן קורקבנן נקלף, עופות טמאין, אין קורקבנן נקלף רק בסביביא – בסכין, ולא ביד. ויש לעופות הללו את שאר שלושת סימני הטהרה, ולכן גם קורקבנן נקלף ונחשב שהוא נקלף, יש לשמנות העופות הללו את כל ארבעת סימני הטהרה, והרי הם טהורם. אולם אם אין קילוף בסכין נשחט כסימן טהרה, הרי שיש להם רק שלשה סימני טהרה, והם ספק טמאים, עד שלא נברר שאינם מכל העופים עופות הטמאים שיש להם רק שלשה סימני טהרה.

מקשה הגמרא: והא תחיא בר אונוא דתויה בי מר שטמאל – והוא היה מעשה באוטו בר אוו שודה ביתו מר שטמאל, דלא הויה קא טבללה קורקבניה – שלא היה קורקבנו מותקלף, ואותביה בשיטמא – והושיבו מושמו אל בשמש, ובינו דרפי איקיליף – ומוכין שהתרחק על ידי המשם, התקלף, ומוכיח שג בעו טהור מותקלף הקורקבן בקייש. מתרצת הגמara: התחם, באוטו בר אוו, כי רפי איקיליף בדרא – לאחר שהתרחק הקורקבן ההתקלף ביה, אבל הכא, בשמנות העופות המסתוקים, אף על גב דרפי – אפילו אם מרכבים אותם בשמש, לא מקליף אלא בסביביא – אין מותקלף ביד אלא בסכין.

אמיר אפי, העוף הקורי תרגנולא דאנמא, חד (אחד) משטונגה ספיקות הווא, והיינו המכין המסתוק הקורי מרדג. הגמara מביאה עתה כמה מיini עופות, מודים מותרים ומהם אסורים, ונונתנת בהם סימנים: אמר רב פפא, העוף הקורי תרגנולא דאנמא – תרגול האגם, אסירה – אסור באכילה, אך תרגנולא דאנמא – תרגול האגם, ושיפנינה, הדין שידוע בישראל, שדרשו חכמים ל.cgiי באכילה. ושיפנינה, הדין שידוע בישראל, שדרשו חכמים ל.cgiי איסורי קחל, עטומני ולא עטוניות – שرك עטוני אסור לבא בקהל ולא עטוניות, וכך בגין רוק החוכר אסור באכילה, והנקיבה מותרת. דריש מרים, העוף הקורי תרגנולא אסירה – אסור באכילה, ואף שבתיחילה החזקה בטהורה, לאחר מכן אסורה, מפני דתיזוות דרישה ואכללה – שפעםacha ראו חכמים שהיא דורשת ואבולת, והיינו העוף הקורי גירותא.

אמיר רב, העוף ששמו שבודר אנדרפתא, שרי – מותר באכילה. אך העוף ששמו פירזו אנדרפתא, אסור באכילה. וסיפנינה, שלא טעה בין שני מיini העופות, פירזו רישיא – פירזו הרשות. היה אדם ששמו פירזו, והיה מוחזק לרשות עיניהם, וזה הסימן שהמין הקורי פירזו אנדרפתא הוא הטמא.

אמיר רב הונא, העוף ששמו בונייא, שרי – מותר באכילה. אך העוף ששמו פריא, אסירה. וסיפנינה, פרואה אמונישא – פרואה המבשר, שהוא נהנה את לשכת בית הפרורה/שביתת המקדש, וכשם שהוא דהיה, כך העוף פרואו אסור באכילה.

אמיר רב פפא, העוף ששמו מרדו גניד ואכיל', שרי – מותר באכילה. אך העוף ששמו מרדו סניד ואכיל', אסור באכילה. וסיפנינה, דוא הדפסוק (שוויה לד' לא תשתחה לאל אחר), שהעוף שוקרא סגיד, שפירשו משתחו, אסור באכילה.

אמיר שטואל, העוף הקורי שתיא חמרא – שותה יין, אסירה. וסיפנינה, שתויו יין פולין לעבורה – כתנים ששוויה יין אסור באכילה. לעבדו בבית המקדש, ואף העוף ששמו 'שותה יין' אסור באכילה. ואמר שטואל, העוף הקורי מוגנא חמרא, אסירה – אסור באכילה.

פומליין במי חמאת – מי אף פרה אדומה, שם אם הם שתו ממי חמאת נפללים נפללים את הימים בחיל התהנתן של החרטום, ואחר קר מגביהים את הפה ובולעים אותם, ומڪצת מהימים נפלים בהזרה לבלי, ובין ששאיתם הימים בפה כדי לשנות נחשבת מלאה, נפללים המים. חוץ מן היינה, שאינה פוסלת את המים, פנוי שהיא מוצקנית את המים ובולעת מיד, ובין שאין מים נוטפים מפה לבלי, נשרדים מי החטא ב��ורותם. מטירים רב דניאל את קושיותה ואם איתא – ואם אכן תסיל גם הוא מין יונה, כדררי רבי יהודה, אם כן מודיע בתבה הבריתא שرك יונה אינה פוסלת, ליתני – היה לבריתא לשנות שכל העופות פוסלן את מי החטא חין מיננה ותקיל, לאחר והתסל השם ממין היונה, ומסתבר שאף הוא מוציאן, ואינו פסל את מי החטא בשתיו. מתרצת הגמara: אמר רב רבי זעירא, אם נס גם התסיל מוצען, מאחר והוא ממין יונה, אך אף על פי כן שתויה פוסלת את מי החטא, ביבן שיש חילוק בינו לבני היינה, שזה – התסל מוצען ומקייא חילק מונחים שמייצין, והם שהוא מקייא פוסלים את מי החטא, זה – היונה – מוצען ואינו מקייא, ולבן אין המים נפללים בשתייה היונה. אמר רב, הביריה, עני בופשני צויני – תורום של מקום הקורי עצמוני בשרים לנבי מובט, וכן תון תוריין של רחבה. מקשה הגמara: מיתיב, שנינו בבריתא, לגבי אוזוב שהוחכר בתורה לגבי טהרת מצער ועד מקומות, אין בשיר אלא 'אוזוב' סתום, ולא מין הקורי אוזוב יון, ולא אוזוב בזחל, ולא אוזוב רומי, ולא אוזוב מדרבי, ולא כל אוזוב שיש לו שם לווי. משום שהتورה אמרה 'אוזוב' סתום, והקפידה שיביאו דוקא את המין הקורי אוזוב בלבד שם לווי. ואם בן הדרין בתרורם, שיש להזכיר רך תורום שאין להם שם לווי, ומדוע הבהיר רב יהודה תורי צזניין, או תורום של רחבה. מתרצת הגמara: אמר אבוי, כל מן שנשתחה שמם קודם מפטן תזרה, כגון אוזוב יון, שיבור לפני מתן תורה לא היה שמו אוזוב סתום, והקפידה תזרה עליו שיביא רך תורום שאין להם שם צריכה והتورה להזכיר לאוזוב, ובשם מקום לא כתבה אותו שם לווי, הרי שמיינים אלו אינם כלולים בעזיוו הتورה, ולבן אין יש לו שם לווי, פסול. אולם אם בשעת מתן תורה לא היה שם לווי, ונמצוא שאף הם כלולים בעזיוו הتورה, לא איבכת לנו של אחר זמן השתנה שם. והני – והتورים הללה, לא נשתגע שמן קודם מפטן תזרה, ולבן הם כשרים למומח, אף שעתה יש להם שם לווי. מביאה הגמara תירץ נספח: רבא אמר, הני בופשני צויני – תורום הללו הקוריים 'כופשי צויני', באתריהו – במקומו, סטמא קרי להו – קוראים להם תורום סתום, ורק במקומו אחרים קוראים להם 'כופשי צויני', ולבן הם נחשבים כתורום שאין להם שם לווי. הגמara דנה במיני עופות שונים אם כשרים באכילה: אמר רב יהודה, הני ברי – חביבים הללו, דרי חלפי – אלל הנמצאים בין הקצחים שרו – מותרים באכילה. אמר ביביגא, ומילקינע עלייהו – האוכל אסרי – אסורים באכילה. את החביבים הנמצאים בקרוב לךה עליהם מושום שרען העוז, שאינם אסורים רק מספק, אלא הוא מין טמא בודאי. הגמara דנה במיני עופות שונים אם כשרים באכילה: אמר רב יהודה, עוף הקורי אדרא, שרי – מותר באכילה. העוף הקורי בדרא, אסרי – אסור באכילה. וסיפנינה, שלא תחלייף בינויהם מאחר ושמותיהם דומים, שברדא הוא מלשון בר מיניה – מלעדיה, כלומר שאומרים למין זה סור מעליינו. והמין הקורי מרדא, ספקא – ספק בידינו אם הוא מין זה או טמא.